

MUUSIKAÕPETUSE AINEKAVA 3. klassile

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli muusikaõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu muusikast ning tunnetab, teadvustab ja arendab musitseerimise kaudu oma võimeid
- 2) tunneb huvi muusika kui kunstiliigi vastu ning kujundab enda esteetilist maitset;
- 3) mõtleb ja tegutseb loovalt ning väljendab end loominguliselt muusikaliste tegevuste kaudu;
- 4) kasutab muusikalistes tegevustes omandatud muusikalise kirjaoskuse põhialuseid;
- 5) väärtustab muusikat ning muusikategevust inimese, kultuuri ja igapäevaelu rikastajana; austab erinevaid rahvuskultuure;
- 6) teab ja hoiab rahvuskultuuri traditsioone, osaleb selle edasikandmises ning mõistab ja austab erinevaid rahvuskultuure;
- 7) teadvustab ja väärtustab muusikateoste autorsust ning suhtub kriitiliselt infotehnoloogia ja meedia loodud keskkonda.

2. Õppeaine kirjeldus

Muusikaõpetus toetab õpilase individuaalse eripära kujunemist muusikalise eneseväljenduse kaudu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusika õppeaine koostisosad on:

- 1) laulmine;
- 2) pillimäng;
- 3) muusikaline liikumine;
- 4) omalooming;

- 5) muusika kuulamine ja muusikalugu;
- 6) muusikaline kirjaoskus;
- 7) õppekäigud.

Muusika on aine, mille õpetuse osad on üksteisega mitmetähenduslikus ja tihedas seoses, seetõttu on neid keeruline eraldada. Õppeaine koostisosad kattuvad muusikaliste tegevustega.

Musitseerimise all mõistetakse igasugust muusikalist eneseväljendust, nagu laulmist, pillimängu, liikumist ja omaloomingut. Muusika kuulamisega arendatakse kuulamisoskust, tähelepanu, analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Muusikaloos tutvustatakse erinevaid karaktereid, väljendusvahendeid, stiile, heliloojaid ja interpreete. Muusikalise kirjaoskuse all mõistetakse õppekavas sisalduva noodikirja lugemise oskust musitseerides. Õpilaste silmaringi ja muusikalise maitse kujundamiseks on vajalikud õppekäigud (sh virtuaalsed) kontserdipaikadesse, teatritesse ning muuseumidesse. Õpilaste üldkultuurilised teadmised põhinevad teadlikkusel kohalikust, oma riigi ja Euroopa kultuuripärandist ning nende rollist maailmas. See hõlmab teadmisi peamistest kultuurisaavutustest (sh popkultuurist). Oluline on kontserdielu korraldamine oma koolis, et õpilastel tekiks muusika kuulamise harjumus ning ürituste korraldamise kogemus.

Muusika kaudu kujundatakse harmoonilist isiksust, puudutades nii keha, tundeid kui ka intellekti.

Muusikaõpetusel on tasakaalustav ja toetav roll õpilase emotsionaalses arengus ning teiste õppeainete omandamises.

Musitseerides arendatakse õpilase isikupära, omandatakse oskused ja teadmised üksi ja koos musitseerimiseks ning loominguliseks eneseväljenduseks. Rühmas ja üksi õppides arendatakse suhtlemis- ja koostööoskust, üksteise kuulamise oskust, ühtekuuluvustunnet, sallivust, paindlikkust ja emotsionaalset kompetentsust ning juhitakse õpilase enesehinnangut ja õpimotivatsiooni.

Ühislaulmise ja koorilauluga arendatakse sotsiaalseid oskusi ning kujundatakse isamaa-armastust.

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) rõhutada musitseerimise osatähtsust;
- 3) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 4) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 5) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilis-esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 6) lähtuda õppes õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

3. Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele.

Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulamist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust, tunnist osavõttu, hinnangut enese ja kaasõpilaste osalemisele ning saavutustele õppes. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpilase aktiivset osalemist koolikooris, silmapaistvat esinemist kooliüritustel ning kooli esindamist konkurssidel ja võistlustel arvestatakse õppetegevuse osana kokkuvõtval hindamisel.

Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega. Õpitulemuste kontrollimise vormid peavad olema mitmekesised ning vastavuses õpitulemustega. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

I kooliastmes hinnatakse peamiselt muusikalisi tegevusi: laulmist, pillimängu ja loovtegevusi.

Muusikaõpetus, 3. klass, 2 tundi nädalas, kokku 70 tundi

Kohustuslik teema/maht (tundi)	Õpitulemused (kohustuslike teemade kohta) suudab, oskab, teab Õpipädevused (õpioskused)	Metoodilised soovitusused (jaotus kolmeks õppemeetodite rühmaks: frontaalne töö-F; koosõppimine-K; iseõppimine – I)	Soovitusused lõimingu osas (jaotus kolmeks: üldpädevused (ka valdkonnapädevus) – ÜV; läbivad teemad – L; teised ained – T, kusjuures sulgudes tuuakse teema)	Soovitusused hindamise osas (hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ja väärtusi)
<i>Teema 1 (22 tundi)</i>				
Laulmine	<ul style="list-style-type: none"> • laulab ilmekalt vaba ja loomuliku hingamise, õige kehahoiu ning selge diktsiooniga • laulab eakohaseid ühe- kahehäälsid laule; • mõistab laulupeo tähendust; • laulab peast kooliastme ühislaule: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“, kooli laul “Õppiv, arenev ja loov- see on Valga Põhikool”, „Teele, teele kurekesed“; • osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes • laulab koolikooris õpetaja soovitusel; • oskab kuulata iseennast ja kaaslasti ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides; 	<p><i>Õppevahendid:</i> muusikaõpik, helisalvestised</p> <p><i>Meetodid:</i> F: suunatud selgitused</p> <p>K: rühmatöö, demonstratsioon, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, enesevaatlus</p>	<p>ÜV: enesemääratluspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i> Eesti keel – häälikuühendid, diktsioon, välted; Loodusõpetus – helide tekkimine; Inimeseõpetus - hingamise- ja hääle tekkimise organid. Kehaline kasvatus – liikumine, hingamistehnika.</p> <p><i>Läbivad teemad:</i> „Teabekeskkond“ – info kogumine ja selle analüüsimine „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine</p>	Antakse hinnang õpilase aktiivsusele ja panusele klassitunnis. Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega.
<i>Teema 2 (16 tundi)</i>				

Muusikaline kirjaoskus	<ul style="list-style-type: none"> • Oskab lahendada rütmiharjutusi 2/4, 3/4 taktimõõdus • Suudab kasutada laule õppides relatiivseid helikõrgusi • Teab mõistete duur, moll, muusikaline vorm tähendust • Mõistab rütmifiguuride TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TA-A-A-A, TI-RI-TI-RI, TAI-RI ja pauside tähendust ja kasutab neid muusikalistes tegevustes 	<p><i>Õppevahendid:</i> muusikaõpik, noodivihik, rütmikaardid</p> <p><i>Meetodid:</i></p> <p>F: suunatud selgitused, kontrollitud arutelu</p> <p>K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, mõistekaart</p>	<p><i>ÜV:</i> enesemääratlus-, õpi-, matemaatika-, ettevõtlikkuspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i></p> <p>Matemaatika – meetrum ja rütmivältuste rühmitamine</p> <p><i>Läbivad teemad:</i></p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – mõtlemis- ja tegutsemisstrateegiate omandamine</p> <p>„Tehnoloogia ja innovatsioon“ – mitmesuguste oskuste ja vahendite kasutamine, uute võimaluste leidmine ja katsetamine</p> <p>„Teabekeskond“ – heliline kujundamine</p>	<p>Rakendatakse kujundavat hindamist, mille aluseks on õpilase individuaalne areng.</p> <p>Hinnatakse õpilase aktiivsust ja panust klassitunnis.</p> <p>Hinnatakse muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades taotletud õpitulemusi.</p>
<i>Teema 3 (10 tundi)</i>				
Omalooming ja muusikaline liikumine	<ul style="list-style-type: none"> • Rakendab õpitud rütmifiguure rütmiliste kaasmängude loomisel ja esitamisel • Tunnetab ja väljendab liikumises muusika meeleolu, tempot, dünaamikat • Suudab juhendamisel tantsida erinevate rahvaste tantse • Suudab liikuda või tantsida muusika saatel tunnetades 	<p><i>Õppevahendid:</i> noodivihik, rütmikaardid, heli- ja videosalvestised, rütmi- ja meloodiapillid (nt plokkflööt, väikekannel)</p> <p><i>Meetodid:</i></p> <p>F: suunatud selgitused</p>	<p><i>ÜV:</i> väärtus-, enesemääratlus-, sotsiaalne-suhtlus-, õpi-, matemaatika, ettevõtlikkuspädevus;</p> <p><i>Kaasatud õppeained:</i></p> <p>Eesti keel – häälikuühendid, diktsioon, välted, funktsionaalne lugemisoskus;</p> <p>Loodusõpetus – helide tekkimine ja omadused;</p>	<p>Antakse hinnang õpilase aktiivsusele ja panusele klassitunnis.</p> <p>Antakse hinnang muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes.</p>

	meetrumit ja erinevaid rütmivorme	<p>K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, eneseanalüüs</p>	<p>Matemaatika – meetrum, noodi- ja pausivältuste määramine, funktsionaalne mõtlemine</p> <p>Kehaline kasvatus – liikumine, koordineerimine, tasakaalu hoidmine, hingamistehnika.</p> <p><i>Läbivad teemad:</i></p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine, tutvumine erinevate kunstidega seotud elukutsetega ning mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – oma seisukohtade kujundamise ja väljendamise julgustamine ning oma ideede arendamise ja elluviimise katsetamine</p> <p>„Tervis ja ohutus“ – emotsionaalse tasakaalu saavutamise mõju avaldamine, millest võivad saada alguse püsivad harrastused</p> <p>„Keskkonna ja jätkusuutlik areng“ – info leidmine muusika ja kunsti kohta, visuaalne ja heliline kujundamine.</p>	Õpitulemusi hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnetega.
<i>Teema 4 (14 tundi)</i>				
Pillimäng	<ul style="list-style-type: none"> Kasutab keha-, rütmi- ja meloodiapille 	Õppevahendid: noodivihik, rütmikaardid, heli- ja videosalvestised, rütmi- ja	ÜV: väärtus-, enesemääratlus-, sotsiaalne-suhtlus-, õpi-, matemaatika, ettevõtlikkuspädevus;	Antakse hinnang õpilase aktiivsusele ja panusele klassitunnis.

	kaasmängudeks või iseseisvate palade esitamisel	meloodiapillid (nt plokkflööt, väikekannel) <i>Meetodid:</i> F: suunatud selgitused K: paaristöö, rühmatöö, demonstratsioon, analüüs, õppemäng I: individuaalne töö, eneseanalüüs	<i>Kaasatud õppeained:</i> Loodusõpetus – helide tekkimine ja omadused; Matemaatika – meetrum, noodi- ja pausivältuste määramine, funktsionaalne mõtlemine Kehaline kasvatus – koordineerimine, hingamistehnika. <i>Läbivad teemad:</i> „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine, tutvumine erinevate kunstidega seotud elukutsetega ning mitmekülgsete väljunditega igapäevaelus „Tervis ja ohutus“ – emotsionaalse tasakaalu saavutamise mõju avaldumine, millest võivad saada alguse püsivad harrastused	Antakse hinnang muusikaliste teadmiste ja oskuste rakendamisele muusikalistes tegevustes. ’ Õpitud muusika hinnatakse suuliste sõnaliste ning numbriliste hinnatena.
<i>Teema 5 (8 tundi)</i>				
Muusika kuulamine ja muusikalugu	<ul style="list-style-type: none"> kuulab ja suudab iseloomustada muusikalisi väljendusvahendeid, instrumente ja koosseise muusikaliste näidete põhjal oskab kasutada muusika iseloomustamisel muusika oskussõnavara 	<i>Õppevahendid:</i> õpik, töölehed, muusikalised näited, video- ja meediamaterjal <i>Meetodid:</i> F: suunatud selgitused, tagasiside arutelule	<i>ÜV:</i> väärtus-, enesemääratlus-, sotsiaalne-suhtlus-, õpi-, matemaatika, ettevõtlikkuspädevus; <i>Kaasatud õppeained:</i> Eesti keel – funktsionaalne lugemisoskus; Inimeseõpetus – hääle tekkimine	Hinnatakse õpilase teadmisi suuliselt või kirjalikult ja aktiivset osalemist aruteludes, kus tähelepanu pööratakse ka terviklikule mõtete väljendamisele ja

	<ul style="list-style-type: none"> • teadvustab muusikateoste autorluse vajalikkust • arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaliste näidete või muusikaelamuste põhjal suuliselt või kirjalikult. 	<p>K: paaristöö, rühmatöö, analüüs, õppemäng</p> <p>I: individuaalne töö, analüüs</p>	<p>Kultuurilugu – traditsioonide tundmine, kultuuritegelased, tunnustatud kultuurisaavutused, kultuuriväärtused</p> <p>„Väärtused ja kõlblus“ ja „Kultuuriline identiteet“ – kohaliku ja maailmapärandiga tutvumine; kultuuri rolli teadvustamine igapäevaelus; avatud ja lugupidava suhtumise kujundamine nii erinevatesse kultuuritraditsioonidesse kui ka kaasaja kultuurinähtustesse; uute ideede, isiklike kogemuste ja emotsioonide loomingulise väljendamise väärtustamine.</p> <p>„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ – oma võimete ja huvide teadvustamine, tutvumine erinevate kunstidega seotud elukutsetega ning mitmekülgsede väljunditega igapäevaelus</p> <p>„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ - oma seisukohtade kujundamise ja väljendamise julgustamine</p> <p>„Keskkonna ja jätkusuutlik areng“ – info leidmine muusika ja kunsti kohta, visuaalne ja heliline kujundamine.</p> <p>„Teabekeskond“ – info kogumine ja selle analüüsimine</p>	<p>muusika oskussõnade kasutamist.</p>
--	--	---	--	--

Õpitulemused

Õpitulemused	Algtase / teadmine	Kesktase / rakendamine	Kõrgtase / arutlemine
Laulmine	Laulab ühehäälselt oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, enamasti selge diktsiooniga. Esitus on ebakindel, esineb mõttepause ja eksimusi. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning vähesel määral peast oma kooliastme ühislause. Nimetab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Hindab enda ja teiste panust koos musitseerides.	Laulab ühehäälselt hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, enamasti selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning enamasti peast oma kooliastme ühislause. Kasutab lihtsamaid laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Hindab enda ja teiste panust koos musitseerides. Laulab õpetaja soovitusel laulukooris.	Laulab ühehäälselt hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni, puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt. Esitus on veenev ja enesekindel. Oskab laulda eesti rahvalaulu ning eksimusteta peast oma kooliastme ühislause. Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid). Hindab enda ja teiste panust koos musitseerides. Laulab õpetaja soovitusel laulukooris.
Pillimäng	Rakendab rütmi- ja meloodiapillidel kaasmängude esitamisel õpitud rütmifiguure. Kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt sageli eksides.	Rakendab rütmi- ja meloodiapillidel kaasmängude esitamisel õpitud rütmifiguure. Kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt väheste eksimustega.	Rakendab rütmi- ja meloodiapillidel kaasmängude esitamisel õpitud rütmifiguure. Kasutab muusikalisi teadmisi ja oskusi musitseerimisel võimetekohaselt, eksimusteta.
Muusikaline liikumine	Osaleb laulu- ja ringmängudes. On omandanud osaliselt laulu- ja ringmängude laulusõnad ning liikumise.	Osaleb laulu- ja ringmängudes. On omandanud enamasti laulu- ja ringmängude laulusõnad ning liikumise.	Osaleb aktiivselt laulu- ja ringmängudes. On omandanud laulu- ja ringmängude laulusõnad ning liikumise.
Omalooming	Kasutab vähesel määral sõnalises ja muusikalises omaloomingus õpitud muusikalisi oskusi ja teadmisi.	Kasutab osaliselt sõnalises ja muusikalises omaloomingus õpitud muusikalisi oskusi ja teadmisi.	Kasutab sõnalises ja muusikalises omaloomingus õpitud muusikalisi oskusi ja teadmisi.
Muusika kuulmine ja muusikalugu	Kirjeldab ning iseloomustab kuulatavat muusikat, kasutades vähesel määral õpitud oskussõnavara. Mõistab autorsuse tähendust. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat sageli eksides.	Kirjeldab ning iseloomustab kuulatavat muusikat, kasutades osaliselt õpitud oskussõnavara. Mõistab autorsuse tähendust. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat väheste eksimustega.	Kirjeldab ning iseloomustab kuulatavat muusikat, kasutades õpitud oskussõnavara. Mõistab autorsuse tähendust. Eristab kuuldeliselt vokaal- ja instrumentaalmuusikat eksimusteta.

Muusikaline kirjaoskus	Rakendab õpitud teadmisi astmete ja rütmide määramisel ning noodikirjas mitmete eksimustega. Mõistab väheste õpitud muusikaliste mõistete tähendust. Vajab täiendavat suunamist nende rakendamisel praktilistes tegevustes.	Rakendab õpitud teadmisi astmete ja rütmide määramisel ning noodikirjas väheste eksimustega. Mõistab osaliselt õpitud muusikaliste mõistete tähendust ja kasutab neid praktilistes tegevustes.	Rakendab õpitud teadmisi astmete ja rütmide määramisel ning noodikirjas. Mõistab õpitud muusikaliste mõistete tähendust ja kasutab neid praktilistes tegevustes.
------------------------	--	---	---